

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **A.S.**

skazanego z art. 55 ust. 3 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.,

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2024 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji wniesionej przez obrońcę od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 29 maja 2024 r. sygn. akt II AKa 307/23, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Opolu z 5 czerwca 2023 r. sygn. akt III K 54/22

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

[WB]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z 5 czerwca 2023 r. sygn. akt III K 54/22 uznał A. S. winnym zarzuconych mu czynów polegających na tym, że:

1. działając z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu, w okresie od lutego 2021 r. do dnia 9 listopada 2021 r., w G. i R., woj. [...], wbrew przepisom ustawy, wspólnie i w porozumieniu z Ł. D., T. S. i M. K.,

brał udział w wewnątrzwspólnotowym nabyciu znacznej ilości substancji psychotropowych i środków odurzających w postaci: płynnej amfetaminy w łącznej ilości co najmniej 5 (pięciu) litrów o łącznej wartości nie mniejszej niż 6 750 euro, konopi innych niż włókniste w ilości 677,94 grama, haszyszu o wadze 158,77 grama, mefedronu w ilości 889,95 grama oraz 430 sztuk tabletek ekstazy (MDMA), dokonanym przez Ł. D. i T. S. poprzez ich zakup w Holandii, a następnie przywóz tychże środków na terytorium RP, które następnie wymienieni wprowadzili do obrotu oraz brali udział w ich obrocie tj. przestępstwa z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. przy zast. art. 60 § 2 i 6 pkt 2 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej dziennej stawki na 30 (trzydzieści) złotych (pkt 4 wyroku);

2. w dniu 8 grudnia 2021 r. w G., wbrew przepisom ustawy, posiadał środek odurzający w postaci ziela konopi innych niż włókniste o wadze 2,74 grama, ustalając iż czyn ten stanowi występki mniejszej wagi z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, tj. przestępstwa z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, i za to na podstawie art. 62 ust. 3 tejże ustawy wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych, przyjmując, że jedna stawka dzienna jest równoważna kwocie 30 (trzydziestu) złotych (pkt 5 wyroku).

Ponadto na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. wymierzone oskarżonemu kary jednostkowe grzywny połączył i jako karę łączną wymierzył mu karę grzywny w wysokości 210 (dwustu dziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej dziennej stawki na 30 (trzydzieści) złotych (pkt 6 wyroku).

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 29 maja 2024 r. sygn. akt II AKa 307/23, na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonych i prokuratora, zmienił zaskarżony wyrok m.in. w stosunku do oskarżonego A. S. w ten sposób, że:

w ramach czynu przypisanego A. S. w pkt 4 części rozstrzygającej wyroku uznał go za winnego tego, że w okresie od lutego 2021 r. do sierpnia 2021 r., w G. i R., woj. [...], wspólnie i w porozumieniu z M. K., Ł. D. i T. S. w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, działając wbrew przepisom ustawy, brał udział w wewnątrzwspólnotowym nabyciu znacznej ilości substancji psychotropowych w postaci płynnej amfetaminy w łącznej ilości nie mniejszej niż 3 litry o łącznej wartości nie mniejszej niż 4 050 euro, które nabywane były w Holandii przez Ł. D. i T. S. jednorazowo w ilości 1 litra, po czym przywożone przez nich na terytorium Polski i przekazywane przy udziale A. S. M. K., co stanowiło przestępstwo z art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 57b k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) lat 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 (trzydziestu) złotych (pkt II ppkt a) oraz uchylił orzeczenie o karze łącznej grzywny zawarte w pkt 6 części rozstrzygającej wyroku (pkt II ppkt b).

Ponadto sąd II instancji na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2023 r., połączył wymierzone m.in. oskarżonemu A. S. kary grzywny i wymierzył mu karę łączną grzywny w wysokości 110 (stu dziesięciu) stawek, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 (trzydziestu) złotych (pkt VII wyroku).

Kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wywiódł obrońca skazanego A. S.. Obrońca zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu następujące naruszenia:

- rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. wyrażające się w niedostatecznym rozważeniu zarzutów apelacji odnoszących się do dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodów, co implikuje wniosek, iż w niniejszej sprawie miał miejsce tzw. efekt

przeniesienia w następstwie niedostrzeżenia istniejących uchybień wyroku Sądu I instancji i przez to niepodzielenia przez Sąd odwoławczy zarzutów apelacji, co doprowadziło do wydania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które przeniknęły do postępowania odwoławczego i dały wyraz w ograniczeniu się do powtórzenia argumentacji przytoczonej przez Sąd Okręgowy (pkt 1 ppkt a-c kasacji)

Ponadto, skarżący z tzw. „ostrożności procesowej” zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu:

- rażące naruszenie przez Sąd odwoławczy art. 457 § 3 k.p.k. w zw. art. 53 § 2 i 3 k.k. i art. 60 § 2 k.k. poprzez brak przeprowadzenia prawidłowego i obszernego wyводу na temat uznania apelacji prokuratora w zakresie wymierzonej oskarżonemu kary za zasadną i w konsekwencji odstąpienia od możliwości nadzwyczajnego złagodzenia wobec niego kary, co doprowadziło pominięcia przez Sąd Apelacyjny dyrektywy wymiaru kary i wymierzenia oskarżonemu przez ten Sąd kary rażąco surowej w stosunku do kary, którą orzekł sąd I instancji (pkt 2 kasacji tiret 1-3);
- rażącą obrazę prawa materialnego, która mogła mieć istotny wpływ na treść wyroku tj.: niewłaściwe zastosowanie art. 55 ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art.12 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., podczas gdy ustalony przez Sąd stan faktyczny uzasadniał zastosowanie wobec oskarżonego kwalifikacji prawnej z art. 62 ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i wymierzenie mu kary w dolnych granicach ustawowego zagrożenia (pkt 3 kasacji).

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości co do oskarżonego A. S. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu oraz zasądzenie na rzecz oskarżonego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym zwrotu kosztów tytułem ustanowienia obrońcy w sprawie według norm prawem przepisanych

W odpowiedzi na kasację obrońcy prokurator wniósł o oddalenie tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia jako oczywiście bezzasadnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesione w kasacji obrońcy zarzuty okazały się oczywiście bezzasadne, co skutkowało rozpoznaniem i oddaleniem kasacji przez Sąd Najwyższy w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k. Oczywiście bezzasadna jest bowiem kasacja kwestionująca jedynie ustalenia faktyczne, jednak nie pod zarzutem błędu w ich ustaleniu, a pod pozornym zarzutem rażącego naruszenia prawa procesowego bądź materialnego, sprowadzającym się do polemiki z zebranych przez sądy obu instancji materiałem dowodowym, a w sprawie nie wystąpiły uchybienia wymienione w art. 439 k.p.k.

Dopuszczalność dokonywania w postępowaniu kasacyjnym przez Sąd Najwyższy własnych ustaleń faktycznych i własnej oceny dowodów, wykluczają ograniczenia przewidziane w art. 519 k.p.k. i art. 523 § 1 k.p.k., które sprowadzają zadania sądu kasacyjnego jedynie do sprawdzenia sposobu ich dokonania, w szczególności, czy sądy orzekające w obu instancjach nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł postępowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji więc i na treść wyroku (*zob. postanowienie SN z 24 stycznia 2023 r. sygn. II KK 598/22 i cyt. tam orzecznictwo*). Kontrola ta realizowana jest, co do zasady tylko przez pryzmat zarzutów kasacji, z oczywistym zastrzeżeniem, że chodzi o zarzuty rzeczywiście o charakterze kasacyjnym (art. 523 k.p.k.), a nie tak, tylko określone przez autora kasacji, a będące, w istocie, zarzutami apelacyjnymi (*postanowienie SN z 27 lutego 2007 r. sygn. akt II KK 310/06*).

Przystępując do omówienia tych zarzutów, powierzchownie kwestionujących prawidłowość kontroli odwoławczej, Sąd Najwyższy przypomina, iż zaistnienie obrazy art. 433 § 2 k.p.k. może nastąpić wskutek braku rozważenia wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, bądź w sytuacji, w której staną się przedmiotem rozważań sądu odwoławczego, lecz w sposób odbiegający od wymogu rzetelnej ich oceny (art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.). Zachowanie owej rzetelności badać jednak należy przez pryzmat argumentacji zaprezentowanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a nie subiektywnego odczucia niezadowolenia z treści tego orzeczenia (*zob. postanowienie SN z 24*

stycznia 2024 r. sygn. akt V KK 485/23). Nie sposób także pominąć, iż skarżący w istocie powiela te uprzednio podniesione w zwyczajnym środku odwoławczym, które zostały szeroko i rzetelnie rozważone w toku postępowania odwoławczego.

Analiza treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, w kontekście zarzutu z pkt 1 ppkt a i b kasacji, prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż sąd odwoławczy szczegółowo i rzetelnie odniósł się do dowodów z wyjaśnień współoskarżonych. Wbrew twierdzeniom sformułowanym w kasacji, sąd II instancji wyczerpująco uzasadnił, dlaczego podzielił ocenę Sądu *meriti*, co do wartości dowodowej poszczególnych wyjaśnień oskarżonych (s.38-39 uzasadnienia wyroku) oraz określił ich wpływ na kształt ustaleń faktycznych związanych z rolą A. S. w przestępczym procederze, a także wskazał, w jakim zakresie ocena dowodów przeprowadzona przez sąd I instancji zasługiwała na aprobatę. Zaznaczyć należy także, iż uchybienia podnoszone obecnie przez skarżącego kasacyjnie w ppkt a i b omawianego zarzutu, były już na etapie postępowania odwoławczego wnikliwie zbadane, a następnie ocenione przez sąd *ad quem* jako polemiczne (s. 39 uzasadnienia wyroku).

Sąd Apelacyjny w swoich rozważaniach nie pominął zarzutu dotyczącego oceny danych telekomunikacyjnych, przywołanych w ppkt c omawianego zarzutu. Co prawda zawarte w uzasadnieniu rozważania Sądu odwoławczego (s. 39 uzasadnienia wyroku), nie należą do obszernych, jednakowoż, należy je odczytywać wraz z poprzedzającymi je rozważaniami, dotyczącymi wyjaśnień współoskarżonych, a nadto także przez pryzmat treści uzasadnienia wyroku sądu I instancji, który wskazał zakres, w jakim dane te przyczyniły się do ustalenia okoliczności związanych z kontaktami pomiędzy współoskarżonymi (s. 9-10 formularza uzasadnienia wyroku sądu I instancji), a co do których Sąd *ad quem* nie dopatrył się uchybień wskazanych przez skarżącego, w zwyczajnym środku odwoławczym.

Wobec rozstrzygnięcia, stanowiska i konstrukcji wywodów sądu II instancji zawartych w uzasadnieniu należy zauważyć i przypomnieć, iż sposób wykonania obowiązku wynikającego z art. 457 § 3 k.p.k., w odniesieniu do zarzutów i wniosków apelacji (art. 433 § 2 k.p.k.) należy mieć na względzie, że jest on z jednej

strony pochodną jakości i kompletności wyводу zawartego w uzasadnieniu wyroku sądu I instancji, a z drugiej strony, treści zarzutów apelacji oraz argumentacji, która ma wspierać te zarzuty. Jeżeli sąd I instancji w swoim uzasadnieniu dokona wszechstronnej i kompleksowej oceny istotnych okoliczności, tak w zakresie ustaleń faktycznych, będących konsekwencją szczegółowo wykazanej oceny materiału dowodowego, jak i w sposób pełny przedstawi argumentację prawną, to oparcie zarzutów apelacji na tych elementach, które były już wszechstronnie i kompleksowo rozważone przez sąd I instancji, co wynika z uzasadnienia wyroku, uprawnia sąd odwoławczy do ograniczenia swojego uzasadnienia w znacznym zakresie (*postanowienie SN z 28 września 2022 r. sygn. akt IV KK 307/22*). Pomimo zatem, iż część ustaleń faktycznych powziętych w sprawie uległa zmianie na etapie postępowania odwoławczego, to kwestionowane przez skarżącego kasacyjnie oceny poszczególnych dowodów poczynione jeszcze przez Sąd *a quo* zachowały aktualność także w kontekście rozstrzygnięcia i wywodów Sądu odwoławczego.

Odnosząc się do z pkt 2 kasacji, dotyczącego uchybieniu regulacjom z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 53 § 2 i 3 k.k. i art. 60 § 2 k.k. poprzez brak przeprowadzenia prawidłowego wyводу dotyczącego uwzględnienia kasacji prokuratora w zakresie wymierzonej oskarżonemu kary, stwierdzić należy, iż jest on kasacyjnie nieskuteczny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd, zgodnie z którym na etapie postępowania kasacyjnego, nie można podnosić zarzutu rażącej niewspółmierności kary. Taką możliwość dopuszcza się, ale tylko wówczas, gdy skarżący wykaże w tym zarzucie, że do tego rodzaju niesprawiedliwości doszło na skutek rażącego naruszenia prawa: procesowego albo materialnego (*postanowienie SN z 31 lipca 2024 r. sygn. akt III KK 303/24 i cyt. tam orzecznictwo*). Co prawda, ów zarzut nie został podniesiony wprost, a został oparty na przepisie art. 457 § 3 k.p.k., to jak już zaznaczono na wstępie niniejszych rozważań, podstawą kasacji może być tylko rażące naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku (art. 523 § 1 k.p.k.), a zatem same tylko niedoskonałości uzasadnienia nie mogą mieć takiej doniosłości, skoro pisemne motywy wyroku sporządzane są już po jego wydaniu. Podstawą kasacji może być więc zasadniczo taka wadliwość uzasadniania, która wskazuje na rażące

uchybiecie w ramach kontroli odwoławczej, np. w kontekście powinności rozpoznania wszystkich podniesionych zarzutów (art. 433 § 2 k.p.k.), które mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku sądu odwoławczego (*postanowienie SN z 17 stycznia 2024 r. sygn. akt V KK 554/22*), podnoszenie zatem niejako zawołanego zarzutu niewspółmierności i uchybiecie dyrektywom wymiaru kary, w oparciu o rzekomą wadliwość uzasadnienia wyroku sądu II instancji, wbrew unormowaniom dotyczącym zakresu zaskarżenia kasacją, jawi się jako nie tylko nieuprawnione, ale także kasacyjnie nieskuteczne. Tego zakazu wynikającego z ustawy, nie da się też "obejść" poprzez powiązanie zarzutu rażącego naruszenia art. 53 k.k., tak jak to uczynił autor w zarzucie z pkt 2 kasacji. Przepis ten nie zawiera bowiem unormowania stanowczego, zaś zawarte w nim dyrektywy i przesłanki podlegają ocenie w ramach swobodnego uznania sędziego. Sprawia to, że podważanie ocen dokonanych w tej sferze możliwe jest jedynie w ramach zarzutu rażącej niewspółmierności kary (*postanowienie SN z 27 marca 2019 r. sygn. akt IV KK 549/18*), który wobec niezasadności zarzutów sformułowanych przez obrońcę, nie mógł zostać uznany za kasacyjnie skuteczny.

W kontekście ostatniego zarzutu już z samej tylko konstrukcji kasacji, ów zarzut uznać należy za niedopuszczalny, a przy tym także niezasadny. Obrazę prawa materialnego można zarzucić tylko wtedy, gdy nie kwestionuje się ustaleń faktycznych, natomiast kwestionuje się subsumpcję prawidłowo ustalonego stanu faktycznego pod konkretny przepis prawa materialnego (*postanowienie SN z 18 lutego 2021 r. sygn. akt III KK 363/20*). Jeżeli zatem obrońca skazanego, w kasacji nadal kwestionuje oceny poszczególnych dowodów, powielając twierdzenia „o jej błędności” (s. 3 kasacji) sformułowane jeszcze na etapie apelacji oraz określając wnioskowanie Sądów obu instancji w tym zakresie, jako: „nad wyraz dowolne i rozszerzające” (s. 3 i 7 kasacji), to w istocie podważa stan faktyczny, co wyklucza skuteczne kwestionowanie prawidłowości zastosowania przez Sąd II instancji przepisów prawa materialnego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, orzeczono o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej, rozstrzygając o kosztach w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

t.n
[a.t]